

110 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【賽考利克泰雅語】 高中學生組 編號 1 號

gmnaw' mari mama Yukan

mama mu Yukan hya ga mtzyu pgan pspat kawas niya la, blaq niya ktan qu cyuw mzzingat mari kwara qu mmrkyas, ru musa tkura sa ttara' cyux squzi ka wagiq na qlcing qasa. blaq niya balay ktan ru musa 'mimaw sa cyux gmnaw mari' qasa, kmal maha aki saku mwah gmnaw uzi ku? maha, swalan kwara na laylaqi lru musa 'mimaw kya uzi la. ga bali niya baqun kwara qu gaga na pgnawgan mari qasa hya.

nanu galun niya qu mari lga, wal niya si gba qu mari ru wal mayqzinah, ru pip! sawn na saybang maha nyux su min' uqu' la kmal mama Yukan maha "han! aw ga!" biqan mari na gluw niya ru, aki niya pawsun sa kari qu mari ga minzmagal qmara ru tkrawn niya qu mari lga, pip! sawn lawzi na saybang maha nyux su min' uqu' lawzi la ru "han! aw ga!" maha lawzi qu mama Yukan qasa.

galun niya lawzi qu mari ru musa tkura sa kari qasa lga, sqhut na squliq ru mtakuy kwara naha, ktan lga pip! sawn lawzi na saybang maha nyux su min' uqu' lawzi la ktan qu mama Yukan qasa lga, yaqih hazi ktan rqyas niya la, lmnglung maha "aw squliq qasa nanak qu mwah qmihuy ru swa kung lawzi qu yaquh sawn niya lawzi" maha lmnglung la. ru nway qiri maha lmnglung lawzi, ru si niya sr' iy lawzi qu inlungan niya qasa, sawn kasa lga

kya qutux qu gluw na sngusun naha nyuw maras mari, ru nyuw mkura tay ki hiya aki musa tkura mari, ga sqihut niya la, ini niya hrqani ru maymaw mtakuy qu squliq qasa la, sawn kasa lga, pip! sawn lawzi na saybang maha nyux su min' uqu' lawzi la t' uqu' lqu mama Yukan maha "iyyat saku pgnaw la, sayqihun saku naha!" maha ru, nyuw si uwah, ini gnaw' la.

叔叔打籃球

Yukan 叔叔已經六十八歲了，他喜歡看著年輕人搶著球，然後投入籃框裡的樣子。他問他們說：「我也想要一起打可以嗎？」，他們答應了之後，他也混進去了，不過他並不知道籃球的遊戲規則。

當他拿到籃球時，他把籃球抱著跑，裁判就對他吹了一聲「嗶！」「犯規啦！」Yukan 叔叔說：「喔！好吧！」他的隊友傳了球給他，然後，他踏了五步，把球投向籃框。「嗶！」一聲，裁判又對他說：「你又犯規啦！」然後 Yukan 叔叔說：「喔！是喔！」。

他又拿到了球，要去投球時，被別人阻擋造成兩個人摔倒，裁判又對他「嗶！」的一聲說：「你又犯規了！」，這時的 Yukan 叔叔，臉色不太好看，心想：「不是別人跑來阻擋嗎？怎麼又是我的錯？」Yukan 叔叔想說沒關係，再一次的把情緒給壓抑了下來，結果對手中的一個人帶球過來，然後朝著他的方向準備投籃，但被他阻擋，他並沒有讓對方摔倒，結果，裁判又一聲「嗶！」「你又犯規了！」Yukan 叔叔生氣了，便說：「我不玩了！他們排斥我！」於是退出，不玩了。

Lnglung 'rkyasan gnhap ta mugi

Mqumah ta sa ryax ttañuw lbak ru 'bagan ga, kmluh ta sa hhoqan lbak ru smku ta kho squ qmisan, ini rañaw siy giway mt'yuw spatun ryax pptywaw ta 'qyanux. Ucyuw qany ga kahul sa kinrñu na Yaba ta Utux kayal ru siy giway thgiru sa aring 'ringen ru tehuk sa inringen nya thgiru qasa lozy, kawas ru biyaciñ na squliq ga nyux siy pkhyu'iy mha kya mqumah ru kmluh. Qlimu ta na squliq ga nyux son kya smryut mtywaw qutux qutux kawas.

Minqyanux squliq ga pira su balay na qutux nqyu na mugi ka nyux mhbku sa ska na uraw ru mngyut mrkyas mqyanux sa sinpñan inluñan na Yaba Utux Kayal. Tay ga ini phhakas ska na inrkyasan nha qu mugi hiya, minblaq balay siy twhway nanak mrkyas, mkbway na nqyu lga pktñi ktu na squliq la. Mssyuk squliq hiya, mshriq ini gluw sa aki nya glgan tuqy, mspiq mluw sa phkñyan nya nanak, mkssyañ ru ini tmlux ana qutux ryax ga, kya nanu iyan qu skusa nha kya? Ini balay krañi na mugi wah!

Qutux nqyu na mugi wal mhotaw mhoqin sa ska na uraw ru ana mha wal mhoqin ga qqyuj maras khmay balay na qlimu mqyanux, pira su balay ke na Yaba ta kayal Yesuw mha, "Ini khotaw sa ska uraw mhoqin qu nqyu na mugi ga, yasa kya qutux balay nqyu na; Mhani mhoqin ga musa cikay balay pinkbhoyaw nya nqyu la." mugi hiya ga pira su balay kinbleqan na

ppilaw ta hayuj ka mcsulin nanak ru pssyax squliq. S'zyun ta mita qu squliq hiya lga, mqon na sspuj ru ttman, mkhyu mquriq, ana nanu pcyogun nha ga maki qu pinscakah nha, unat snyan nha inluñan squ kinmxan inluñan na squliq ru, piyañ balay na unat balay qu gmalu squliq qu inluñan nha!

Qutux nqyu mugi mphpah ru mkbway lga yat yasa kya qutux balay nqyu la. Nanu yasa ru piyux balay qoyat ru kinbeqan bniq ita ni yaba ta Kayan ga l'uxaw ta musa gmalu mita kwara squliq lliñay ta uzy, laxiy ta krañi na wal sbilan qutux señ pila lqenun nya ini nya s'any mtywaw pbhoyaw pk'uyuk, wal sbulin sa mnkum na thoki nya ru cikay ñinlisan nya la, sika mkbway ta na bway serey ka gmalu, mqgas, msblaq, smru, mhway, minblaq, snhyun, mkhnuk, mttnaq. Skaki ta sa qmayah na qlimu ga cikay pkbwayun ta ru memaw ini suqiy Imam, ksbiñun ru kshiya'an, hminas kinbleqan ru cikay cinrhwan ana'ima.

撒播麥子的啟示

春耕夏耘，秋收冬藏；四時代御，循環不止。人的歲月，無聲無息地被耕耘；人的生命，世代地被收割儲藏。人就像一顆麥子，孕育於土壤，生息於自然。麥子不與世爭，人卻離經叛道，偏行己路，營營擾擾，不可終日，人真不如麥子！

一顆麥子，落於土中死了。它的死帶來了更多的生命，正如主耶穌所說的：「一粒麥子不落在地裡死了，仍舊是一粒；若是死了，就結出許多子粒來。」

麥子就像蠟燭一樣，燃燒自己，照亮別人。反觀世人，爭權奪利，投機取巧，所為所事，只掃自己門前雪，卻不顧他人瓦上霜，真可謂居心慘忍！

一粒麥子開花結果，不再是一粒麥子，而是許多粒，如此我們從神那兒獲得許多恩典，更該發揚光大，恩澤廣施，不同於那被託付一千的僕人藏錢不另賺一千，被主人棄於黑暗哀哭切齒。須多結聖靈之果，即仁愛、喜樂、和平、忍耐、恩慈、良善、信實、溫柔、節制，且讓它碩果纍纍，在生命田圃中豐豐富富而取之不盡，品質甘甜芳香，大得激賞。

mqumah squ mqwas biru'

aring sa mpitu' kawas lga pawsun mqwas biru' ni mama' Yukan qu Takun niya', ruw tehuk mpuw mtzyu' kawas Takun lga, musa' mluw Yaba' niya' mqumah kya qmayah naha', kyalun ni Takun Yaba' niya' mucu, swa' nanak piba'! maki' sami pqwasan biru' ga cingay balay strahu' na sinsiy qu pzyang balay lokah mqzinah, ru baq balay mqwas na squliq! szyon maku' balay, aki' mswa' musa' ku' mluw mqbaq mqzinah, ini' ga musa' mqbaq pzyuga' ma! qlangun maku' balay qu si ptnaq krriyax pqbaqan biru' ru psiking krriyax!

pawngan ni yaba' niya' qu ke' niya' qasa lru, siy ttama' ha, ru "tama' ha, leqaw misu' pnqzyu'!"

maki' qutux nkis ta' raral ga, lokah balay musa' tmqsinuw, ru mutuw sami niya qsugan iy maki' qu 'nagal niya' qsinuw, balay ga aki' yasa qu strahu' na ita' Tayal rwa! au' ga tehuk qmisan balay ka memaw balay ghzyaq ru ini' baqi musa' mtzyuwaw lga, ini' zyahuq mskyut nniqun kya la, nanu' qu lokah balay musa' tmqsinuw qasa hya' lga, moyay balay musa' ksyuw pagay squliq qqyanux niya' la. nanu' kyalun nqu qutux nkis mucu tay ga! ana su lokah musa' tmqsinuw ga, ungat nanak nniqun su' isu' hya' la!

yaqih niya pawngan qu ken a nkis qasa lru wal si hakas minbswak nanak hlahuuy qu squliq qasa la!

ita' sun mucu mqumah qani hya' ga, nanu' si ga mqumah ta' ga maki' qu nniqun ta', isu' uzi ka mqwas biru' qani ga, nanu' mzyay' su' na mqumah uzi ka yasa siy ptnaq krriyax qu ppqumah miyan, simu ka mqwas biru' uzi ga yasa siy ptnaq krriyax qu pqbaqan mamu, si giway miru' ru psiking, nanu' sawn su ka aki' su' szyon ka musa' mqzinah, ini' ga musa' mqbaq pzyuga' ga, mzyay' su nqu lokah musa' tmqsinuw uzi pi! aring hga pqasun kwara' na gluw ta mucu' talagay lokah balay magal qsinuw mucu ga, ktae l'iy qmisan mskyut nniqun lga, mzyan balay khesit ka si giway musa' ksyuw pagay squliq la. mqwas biru' uzi ga, ktae wkara' qu lokah maeqzinah ru pzyuga' na squliq, pira' balay qu wal naha' scinmuyaw? ungat rwa! nanu nanak yaqu si balay puzit mqwas biru' ga, kruma' ga magal hakase' kruma', iyat ga magal snsiy pkita' mnbu' squliq, ana balay yaqih lga, galun naha' qu mgsinsiy pcbaq biru', ini' ga mgkinsat, nanu' ini' mlux mnkux na qqyanux naha' lrwa! ktae nanak isu' pi!

耕地與讀書

Takun 七歲開始就要念書，十七歲之後跟著父親一起去耕地工作。

Takun 對父親說：「我已經厭倦了每天都要讀書寫字，還有常常考試的生活！」

父親聽了之後說：「我來告訴你一件事。」

「以前祖先有一個人，他很會狩獵，而且他如果有獲得獵物，都會分享給我們，不過到了冬天，寒流來襲，沒有辦法出門去工作，也沒有耕作，那個人必須辛苦地到處找族人借穀子過活。人活在世上，必須要耕作才会有食物吃，讀書也跟耕作一樣，都是做重複的工作。認真讀書、願意學習考試的人，有人成為博士，有人成為替人看病的醫師，有人當教書的老師，也有人當了警察，可以不用為生活煩惱。」

mnaga hekyu

ziryax nqu mingkoku patul, mimal kawas ga, yaqih balay qnxan nqu
Taywan, yaqu qenah ini tehuk qu qnxan qalang na 'Tayal. tmrang squ
mqzinut balay qnxan na sami ka maki rgyax ga, qsugan sami hekyu na
kyokay, uqu sami rema mkzyopun squ yopun na pgluw rme ru zyamba ka
minkahul Amerika, ana nqu pplmukan ga memaw nha szyon mita.
mqsuqi cikay cinhkan burak nqu Tensyukyo hiya ru, teta helaw snhi
Tensyukyo qalang myan mha lmnglung qu sinxu ru, s'usa nya mimu cingay
qqeqaya na talah tunux ru, sqasuw nya sami kwara qu nniqun pplkusun ru
bbengun. pqasun kwara nqu sinya.
kwara llukus 'nwahan mimu ni sinxu ga, qtuxun nya smabu ru bkgun
nya tanux na kyokay, sqasuw nya squ kwara sinya. qutux ngasal ga qutux
snbwan, yasa qu son myan " hekyu " taqu pinqsugan mayn qutux snbwan
" hekyu " qasa ga, giwan nqu wal si txal kincinmuyaw, pinryaxun myan
balay mnaga, inlungan nqu innaga myan qasa ga, una na tlu ta magal sa blaq
pkmilun ini ga blaq na qeqaya. kinbaq maku nyal rasun ni lkotas qu " hekyu "
sa minnxal ga, kya oba, lukus, gyamil ru kawa kucu, hlhul balay plkusun
qmisan qu oba qasa. ghzyaq kayal ga, mutux ini lxaniy lkotas maku. wal

saku magal qutux lukus r'tung uzi, sqisan rme plqwi qu skutaw nya, blaq
balay ktan, lngisan maku balay.

cingay balay blaq psyaqn qu qmasuw " hekyu ", kya ruma tlu squ
hminas kinkrahu na lukus ini ga yopun ga, giwan wal si kzyup yubing pagay
qu qbuci. kya kruma kkneril tlu magal squ lukus ka ini hzinan skutaw
kinwagiq ga, cyux nha ini baqi mha ya qenu qu te gleng ru te suruw. kruma
ga mtmaq bzih kwara qu gyamil, ana yan nasa ga, ini sami gwayaw si myan
qeri mlukus, ungat qu mha yaqih pkusun, ini ga yaqih ktan hiya. lokah balay
rngu nya " hekyu " cingay khwakun nya, ana yaqu iyat sinya ga smoya
musa pqasuw " hekyu " uzi ru, si nha lxan qu sinnhyan nha hiya, si ta usa
pqsuw " hekyu " hru thwayaw ta lmnglung babaw nya lasa hiya la mha
lmnglung.

" hekyu " qasa ga iyat nanak pplkusun, kya uzi qu nniqun yan na
miruku, ru qprih na kacing. kya qu wal magal " hekyu " ga mqas balay, ana
ga khmay iyal qu minbah na ssquliq mwah pqasuw la. iyat nha cinkahul squ
snhyan, ana mha kasa ga, wal balay krahu rnaw na " hekyu " mhway balay
kyokay, hiya balay qu wal tehuk miq kinhlhul inlungan.

110 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【賽考利克泰雅語】 高中學生組 編號 4 號

救濟品

50 年代台灣普遍物資缺乏，原住民地區尤其不足，然而教會適時地發放救濟品，反而使得部份原住民，很早就有時髦的牛仔褲、皮夾克穿，當時令許多人羨慕不已。

當時的部落，天主教、基督教為了讓族人很快認識天主教，神父向海外募集物資，族人們都很歡迎。

神父將募來的救濟品，排列在教堂廣場，教友以一戶一包的方式來領救濟品，每包救濟品像是豐富的寶藏。有次祖父拎了一袋，裡頭有毛質大衣、衣服褲子及皮鞋。祖父常穿大衣來禦寒，十分珍愛。我分到一件印有白馬的 T 恤，非常可愛。

救濟品發放有許多趣聞，例如：大尺碼的衣褲，穿得像是鑽入布袋裡，婦女拿到露低胸的洋裝，不知衣領是前或是後，還有鞋子是同一邊腳，大家仍然照穿不誤。

除了衣物以外，還有食物、奶粉、牛油，有許多人去教堂的目的是救濟品，而不是信仰。教會的救濟品給予許多人救助，不論宗教信仰，單單物資的協助，亦溫暖了許多人的心靈！